

Múltunk jövője jelen időben

Szakmai konferenciával ünnepelte az NKA fennállásának 25 éves évfordulóját az Örökségvédelem Kollégiuma

A kerek évforduló alkalmából a Nemzeti Kulturális Alap Örökségvédelem Kollégiumának tagjai, a műemléki beruházások felelős politikusai és a műemlékekkel foglalkozó építészek együtt ünnepeltek október 12-én, pénteken az Aquincum Múzeumban megrendezett konferencián. „Múltunk jövője jelen időben” – a nyelvi tréfának is beillő cím sugallja, hogy itt és most kell foglalkoznunk a ránk hagyományozott épített örökséggel, hogy annak jövője biztosított legyen.

Az esemény megnyitásként köszöntőt mondott Deme Péter, az NKA Örökségvédelem Kollégiumának vezetője és Farbak Péter, a Budapesti Történeti Múzeum főigazgatója. Tuzson Bence államtitkár megnyitóbeszédében hangsúlyozta, hogy igen fontos a kulturális emlékeket élővé tenni.

A délelőtti szekcióban (levezető elnök: Deme Péter) Perlik Pál, az NKA Igazgatóságának alapító igazgatója és Erő Zoltán korábbi kollégiumi elnök előadásából megismerhettük az NKA Örökségvédelem Kollégiumának történetét és működésének fontosabb állomásait, megalapítását és átszerveződését, főbb bevételi forrásait és a támogatható projektek típusait. Az önálló Örökségvédelem Kollégiumának 2004-es megalapítása előtt több kollégium is foglalkozott örökségvédelemmel, így az Építészettel mellett például a Zeneművészet, a Fotóművészet, a Filmművészet Kollégiuma is. Az új kollégium létrejöttékor fontos volt definiálni működésük határait: csak országos mű-

emlékekkel foglalkoznak, és az állami költségvetéstől elválasztva kívánnak működni, önkormányzati, egyházi és nonprofit pályázókat támogatnak, továbbá gazdasági társaságokat és magánszemélyeket. A pályázók elszűrését célozva megkövetelnek bizonyos önrészt, és azt is, hogy a projekt kellően előkészített legyen, ez jóváhagyott építési engedélyezési tervet jelent.

Ezután olyan projektek bemutatói következtek, amelyek számos alkalommal részesültek NKA-támogatásban, ezek között szerepelt egyházi épület (oltár- és kegykép-restauráció Torbágyon, Baracza Szabolcs), vár (Szádvár megmentése és az e célból alakult, tizenkét éve működő Szádvárért Baráti Kör, Kovács Lajos és Kelemen Bálint), kastély (a Naszály melletti Balogh-Eszterházy-kastély, Maszálavér Imre), lakóház (Handler Nándor soproni lakóháza, korai neobarokk homlokzattal, Jakab Attila). A következő előadások a távolabbi múlt emlékeit mutatták be, az építészeti helyreállítástól mind inkább elmozdulva a régészet irányába: a Bakonyerdő Zrt. erdőterületein fekvő vár- és templomromok feltárása és helyreállítása (Stubán Zoltán: salgföldi pálos kolostorrom, dabosi templomrom, szigligeti óvár, bakonyszentjakabi pálos kolostorrom), az Aquincumban zajló feltárások (Láng Orsolya előadásában ismertette a Festőház és a Mithraeum rekonstrukcióját is), Zalavár ásatása (Ritoók Ágnes-től megtudhattuk: egykor a Karoling birodalom legkeletibb grófsági szék-

helye lehetett Zalavár). I. Rákóczi György sárospataki ágyúöntő műhelye bár az előzőeknél jóval fiatalabb, az 1600-as évek közepéről származó emlék feltárásához is régészeti módszerekre volt szükség – mára látogatható, az ágyúöntés folyamatát bemutató kiállítóhelyé alakult át (a munkát Ringer István ismertette). Az első szekció utolsó előadójaként Kovács Olivér mutatta be a muemlekem.hu portál létrejöttét és tízéves fennállásának történetét, valamint a mobil telefonokra is optimalizált új weboldalt, mindezeket keresztül pedig a nem profitorientált ismeretterjesztés rögös útját.

A délelőtti szekció végeztével a közeli Mithrász-szentélyhez invitálták a vendégeket, ahol leleplezték az NKA 25 éves évfordulójának és a helyreállított szentélynek emléket állító táblát. Latorcai Csaba államtitkár avatóbeszédét követően a közönség bejárhatta a rekonstruált épületet, amelyben eredeti helyén állították ki a nagyméretű Mithrász-szobrot. Az egyik hosszoldalfalon vetített bemutató érzékelteti az épület egykori megjelenését és az aquincumi épületegyüttesben elfoglalt helyét. Nota bene, nem szükséges mindent fizikai valójában helyreállítani, ha az épület élményszerű bemutatására törekszünk – a 3D modellezés nagy segítségünkre van ebben, a leletanyag sérülése nélkül.

A délutáni szekcióban (levezető elnök: Vukoszávlyev Zorán) a műemlékvédelem, örökségvédelem jelenével és jövőjével foglal-

Elindult az építészek és mérnökök telefonos csoportja! **Metszet Klub** - Összekötjük a szakmával és családjával!

Kedvező mobiltelefon- és mobilnet előfizetések építészeknek, mérnököknek, műszaki területen dolgozó szakembereknek és családtagjaiknak.

Ha érdekli Önt a csatlakozás lehetősége, kérjük, tekintse meg a <http://metszetklub.hu> honlapunkon a részleteket.

www.metszetklub.hu

Néhány információ a lehetőségekről

percdíjas csomagok már havi bruttó
2200 Ft-tól
(nettó 1732 Ft)

korlátlan beszélgetést biztosító csomagok már bruttó
6881 Ft-tól
(nettó 5563 Ft)

a csoporthoz tartozó kollégákkal, családtagokkal korlátlanul, ingyen beszélgethet

tapasztalt telefonos ügyfélszolgálat segít minden felmerülő kérdésben

Bővebb információ kérhető: **+36 30 181 2222**

kozó előadások következtek. Földváry Gábor István miniszteri biztos Az örökségvédelem irányai című előadásában mutatta be a műemlékvédelem jelenleg folyó programjait, ezek a Népi Építészeti Program, a Nemzeti Kastélyprogram és Nemzeti Várprogram, a budai várnegyeddal foglalkozó Nemzeti Hauszmann Terv és az országhatárokon túli magyar emlékek védelmére alakult Rómer Flóris Program. A népi műemlékekről beszélve kiemelte, hogy ezeknek az épületeknek a háromnegyede magánkézben van, ezért a számukra nyújtott támogatás kiemelten fontos, mert egyéb forrást kevésbé tudnak igénybe venni. Virág Zsolt miniszteri biztos a Nemzeti Kastélyprogramot és a Nemzeti Várprogramot

ismertette részletesebben: térképen láthattuk a programban részt vevő 20 kastély és 19 vár elhelyezkedését. Hangsúlyozta, hogy az épületeket több szempontból is egységesen kezelik, a felújítások, helyreállítások befejeztével a látogatáshoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások egységesek lesznek, pl. Legendárium, Kertbirodalom, Minivilág várja majd a vendégeket, de egyes helyszíneken lesz Lovas- és Kerékpáros pont, vagy Állatbarát kert is. Hangsúlyozta a műemlékek turisztikai hasznosítását, továbbá megjegyezte, hogy a kastélyok esetében nem elhanyagolható az eredeti reprezentációs funkció, így például az esküvőkre való bérbeadás is fontos bevételi forrása lehet a programban részt vevő kastélyoknak.

Varga Mariann, a Magyar Építészeti Múzeum és Műemléki Dokumentációs Központ megbízott igazgatója a múzeum és a gyűjtemény jövőjéről beszélt. Sokakat érdekel, mikor válik kutathatóvá, hozzáférhetővé a gyűjtemény. Hangsúlyozta: a múzeum állandó kiállítóhely nélkül is működik, hűszoftós kutatói

bázissal rendelkeznek, illetve a Kozma-emlék-év keretében kétnapos emlékkonferenciát rendeztek a Múcsarnokban október 8-9-én. Fejérdy Tamás, az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottságának tiszteletbeli elnöke Kulturális Örökségvédelmi szakmai fejlesztési program című előadásában a műemlékvédelem öt évvel ezelőtti helyzetét vetette össze a maival. Szomorúan jegyezte meg, hogy míg a komplexitásra törekvő magyar módszer egyre több helyen (pl. Szlovákiában is) népszerűvé válik, mintha a magyarok lemondtak volna erről. Rámutatott: a hatósági munka nem azonos a felügyelői munkával, bár a gyakorlatban kevésbé látszanak a határok. A kulturális örökségvédelem közügy, és stabil társadalmi bázist igényel, ezért kiemelten fontos az oktatás, nevelés, illetve az ösztönző támogatási rendszer.

Deme Péter, az NKA Örökségvédelem Kollégiumának vezetője az esemény záró előadásában a jövőbeni kilátásokat vázolta fel, a 2004-es, alapításkori támogatási rendszert ütköztette a jelenlegivel. Rámutatott, hogy a műemlékekkel foglalkozó magánszemélyek, illetve kisebb önkormányzatok szinte kizárólag az NKA forrásaira támaszkodhatnak. A kisebb összegű, de évente újra megpályázható támogatások egyrészt segítik az építési munkák szakaszolását, másrészt újabb források felkutatására is ösztönzik a támogatottakat. Azt is elmondta, hogy ha jelentősen megnövekednének az NKA forrásai, akkor hasznos lenne az előkészítésre, kutatásra és szakszerű tervezésre is fordítani – nem beszélve a rendszeres fenntartási munkákról, amelyek támogatása sajnos egyelőre nem megoldott. Végül kiemelte a médiamegjelenés, népszerűsítés fontosságát, és reményét fejezte ki a szorosabb együttműködésre a hasonló témákkal foglalkozó NKA-kollégiumokkal.

Az előadások után kerekasztal-beszélgetés keretében válaszoltak a közönség kérdéseire a délutáni szekció előadói. Varga Mariann elmondta, hogy reményeik szerint a Magyar Építészeti Múzeum és Műemléki Dokumentációs Központ anyagait a következő év folyamán újra hozzáférhetővé teszik az érdeklődők számára. Hangsúlyozta, hogy egy ilyen nagy anyag átköltöztetése és rendszerezése igen hosszú időt vesz igénybe. Feld István a várak realisztikus, de tudományosan megalapozat-

lan rekonstrukciójára hívta fel a figyelmet: beszédes, hogy az egyik nemrégiben felújított épületet „vár és panoptikumként” hirdetik – de vajon műemlék-e még? Ráday Mihály a Nemzeti Hauszmann Terv egyes elemeit kifogásolta – Földváry Gábor István felhívta a figyelmet, hogy a várnegyed rekonstrukcióját célzó terv Fodor Gergely miniszteri biztoshoz tartozik. Bugár-Mészáros Károly, a Magyar Építészeti Múzeum korábbi igazgatója a Nemzeti Kastély- és Várprogram kapcsán kifogásolta, hogy a programban szereplő épületeket összesítő térképen a Balaton vonalától délre eső terület jóformán üres, holott ott is vannak megőrizendő értékek. Azt is megjegyezte, hogy bár a magyar építészet kiemelkedően értékes alkotásokkal rendelkezik a historizmus, a szecesszió és a kora modern időszakából, egyetlen korabeli módon berendezett, látogatható enteriőrt sem találunk az országban, ahogy az ipari és mezőgazdasági építészet emlékei is méltatlanul mellőzöttek – igaz ez sajnos a későbbi modern építészetre is (amelynek műemléki szempontú értékelése egyelőre nem történt meg), fűzte hozzá Vukoszávlyev Zorán. Németh Györgyi történész rámutatott: ugyanolyan érveléssel lehetne védeni az ipari épületeket, mint ahogy a népi építészetet is védjük – hiszen korábban az utóbbi csoportba tartozó emlékek védelmének szükségessége sem volt mindenki számára egyértelmű.

Fejérdy Tamás sajnálkozva jegyezte meg, hogy hiány van szép, műemlékekkel kapcsolatos kiadványokból. Csodálatos lenne, ha a műemlékek számba vételét, kutatását, helyreállításuknak tervezését és kivitelezését, majd hosszú távú fenntartásának biztosítását követően még a folyamat és a kész mű bemutatásáról szóló kiadványra (vagy könyvre, előadásra) is maradna kedv, energia – és anyagi forrás. Szerencsére az NKA támogatja kiadványok, ismeretterjesztő anyagok készítését is, így remélhető, hogy a jövőben mind több műemlék-helyreállításról és műemlékvédelmi konferenciáról jelenik meg olyan anyag, amely a szakma és a szélesebb közönség számára is elérhető lesz.

Ware-Nagy Orsolya

CSENDESEN MŰKÖDNEK, TŰPONTOSAN NYOMTATNAK

Részletes információkért igényeivel kapcsolatban forduljon bizalommal hozzánk. Kapcsolatfelvétel.

A Canon imagePROGRAF™ sorozat 8 új nagy teljesítményű tintasugaras nyomtatóját a kis és közepes volumenű nyomtatási feladatokat végző közösségek igényeire szabta a Canon. Viszonylag kis alapterületű irodákban kis és közepes volumenben készülő, fontos részleteket tartalmazó széles formátumú nyomatok előállítására a szervezet bármely munkatársa képes. Építészirodák, oktatási és kormányzati intézmények igény szerint házon belül készíthetnek például dokumentációt, térképeket vagy plakátokat, gyorsan, magas minőségben.

Az imagePROGRAF™ sorozat segítségével a cégek képesek az igényeik szerinti CAD-rajzok, GIS térképek és plakátok házon belüli előállítására csökkentve ezzel a kiszervezési költségeket és a válaszadási időket. Az intuitív kezelőpanellel a nyomtató könnyedén és gyorsan működtethető, bármely munkatárs képes olyan minőségű nyomtatásokat gyártani, amelyet egy külső beszállítótól elvárnának. Az imagePROGRAF™ TM-300/305 típusú készülékek A1-es méretű normál nyomtatópapírra történő rajzok nyomtatása esetén a leggyorsabb üzemmódban óránként 144 A1 nyomatot képesek előállítani.

Az új szoftvereszközök segítségével az imagePROGRAF™ sorozat modelljei megkönnyítik a kreatív és összetett alkotások létrehozását. Az új nyomtatók magas biztonsági funkciókat is kínálnak, ideértve a biztonsági hitelesítést és a felhasználói vezérléseket biztosítva, hogy a szélesebb körű biztonsági funkciók megfeleljenek a nagyvállalatok és a kormányzati hivatalok előírásainak is.

Az új nyomtatók a Canon LUCIA TD típusú, ötszínű pigmenttintával működnek. Ez az egyedülálló tinta, amely tartalmazza a nagy felületi feszültséggel rendelkező MBK-t

(matt fekete színű tinta) is, sűrű és éles vonalak, valamint szöveg nyomtatására képes minimális elmosódást. Élénk színeket is előállíthatunk a LUCIA TD tintával a hordozó felületéhez közelebb maradó pigmentekkel. Ez lehetővé teszi az ügyfelek számára, hogy gazdaságos módon, kiváló minőségű dokumentumokat és plakátokat nyomtassanak akár az olcsó és fényezetlen, normál papírra is.

A Canon a vízálló hordozók széles választékát is kínálja, ideértve a polipropilént és az öntapadós vinilt is, például molinók és plakátok házon belüli gyártásához. Az imagePROGRAF™ TM nyomtatóival készített kültéri plakátok további laminálás nélkül akár 6 hónapig is képesek ellenállni a nedves időjárási körülményeknek tovább növelve ezzel hatékonyságot és csökkentve a kültéri nyomatok költségeit.

Az ún. „Hot swap” („menet közben cserélhető”) tintatartályok lehetővé teszik a felhasználók számára, hogy a tintákat a nyomtatási munkamenet folyamán is cserélhessék.

A csendes működés fontos az irodákban a zavartalan munka érdekében. Több elsődleges zajforrás lett halkabb az új fejlesztésű gépekben: a papírtovábbító egység szívó ventilátorát hangtompító szerkezettel láttuk el; a hordozó vágó egysége tisztábban vág, ami csökkenti a vibrációt; a hordozó adagoló egységének technológiai fejlesztése során a papírtovábbító motort lelassítottuk, a motor tárcsa átmérőjét pedig megnöveltük, ami szintén csökkenti a vibrációt. A fejlesztések az imagePROGRAF korábbi, iPF sorozatához képest 60%-os zajcsökkentést eredményeztek. A TM-200/205 modellek esetén a nyomtató minimális helyigénye 982 x 887 mm, ami 9%-kal kisebb, mint az imagePROGRAF iPF sorozat modelljei esetén.

Canon